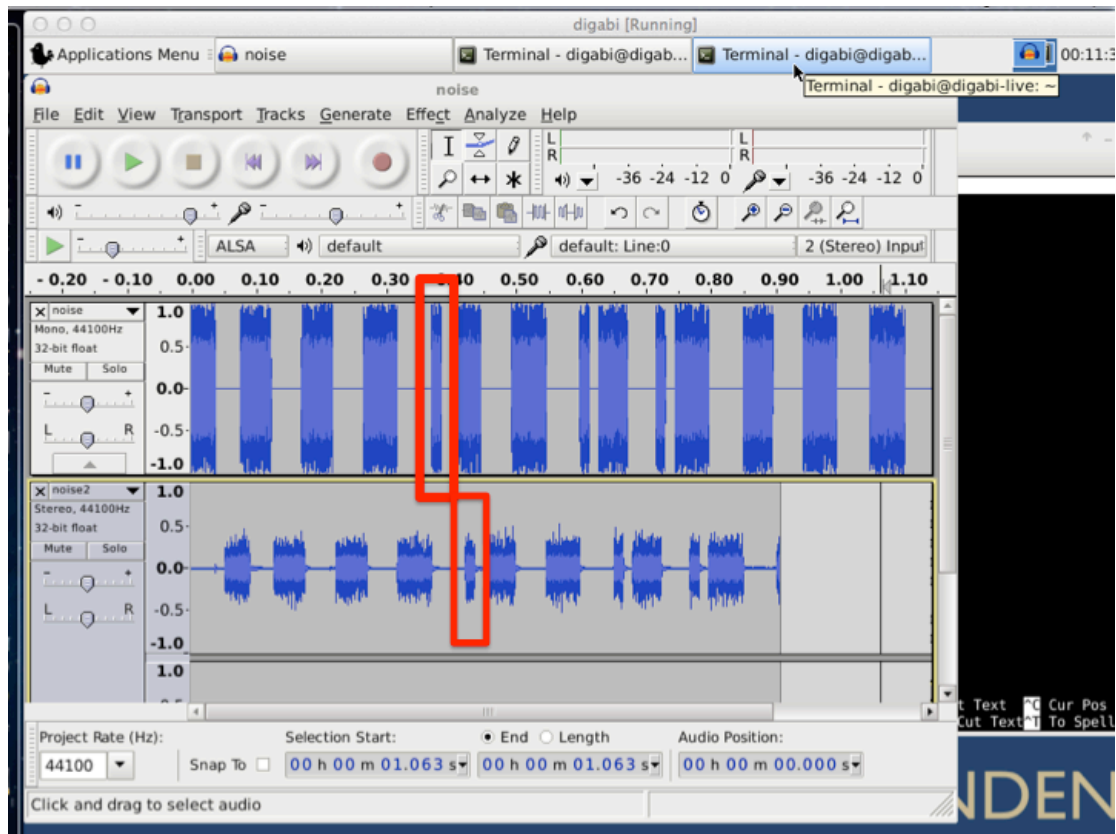

Pörisevä tietokone

morsetusta äänikortilla ja mikrofonilla

Tiivistelmä

Idea toteuttaa seuraavat vaatimukset:

1. kommunikointi toisen opiskelijan kanssa (morsetus)
2. toisen opiskelijan häirintä (keskittymistä häiritsevä ääni)

Kommunikointi tapahtuu tuottamalla tietokoneesta ääntä, johon on koodattu sanoma. Viesti vastaanotetaan tietokoneen mikrofonilla. Kantaallon taajuus voidaan säätää ihmisen kuulokynnyksen ylä- tai alapuolelle, tai naamioida esimerkiksi napin painalluksiksi tai tuulettimen vikinäksi.

Häirintä tapahtuu tuottamalla korkeataajuista vikinää, joka aiheuttaa osalle ihmisistä pahoinvointia ja keskittymishäiriöitä.

Kommunikointi ja häirintä perustuu "Advanced linux sound architecture" -komentojen sallimiseen peruskäyttäjillä (komennot `aplay` ja `arecord`), sekä Python-ohjelmointikieleen, jolla voidaan kirjoittaa noin 20 riviä pitkä kommunikointiohjelma. Tämä on ohjelmointitaitoiselle helppoa.

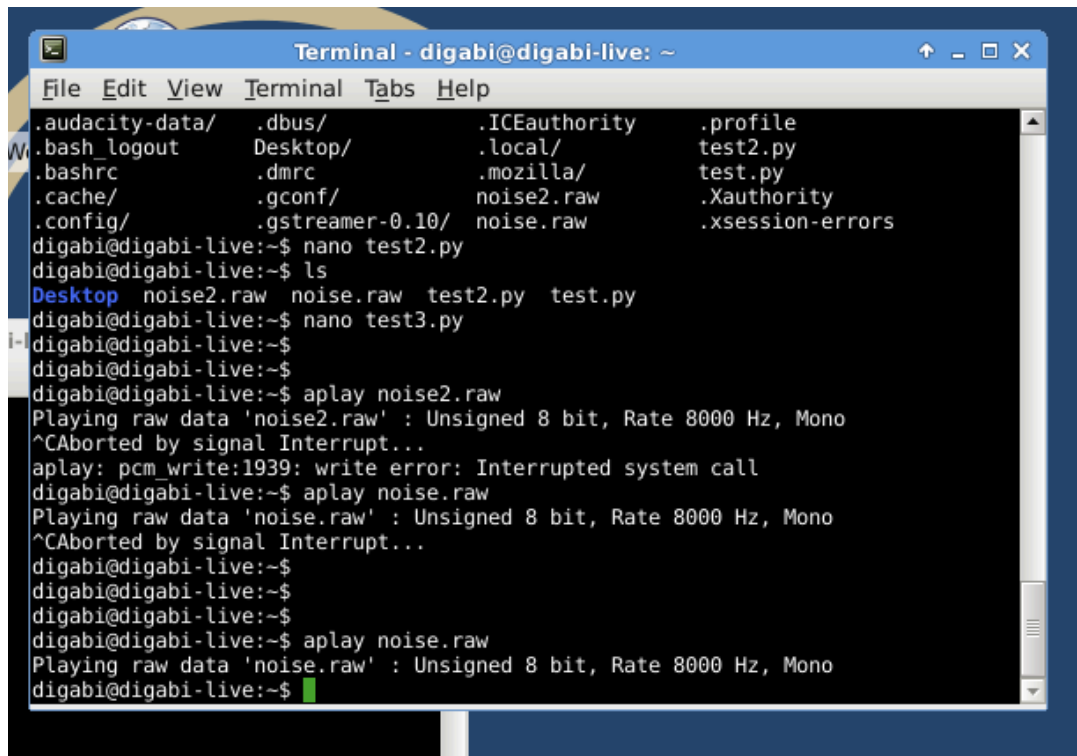
Menetelmän kuvaus

Viestien lähetys

Lähetys perustuu komentoon

```
aplay noise.raw
```

jossa *noise.raw* sisältää lähetettävän viestin. Tämä komento toimii virtualboxissa ajettavalla Digabi-levykuvalla. Komentoa ajettaessa kaiuttimista kuuluu *noise.raw*-tiedoston sisältö. Kuvassa 1 on ruutukaappaus tapahtumasta.

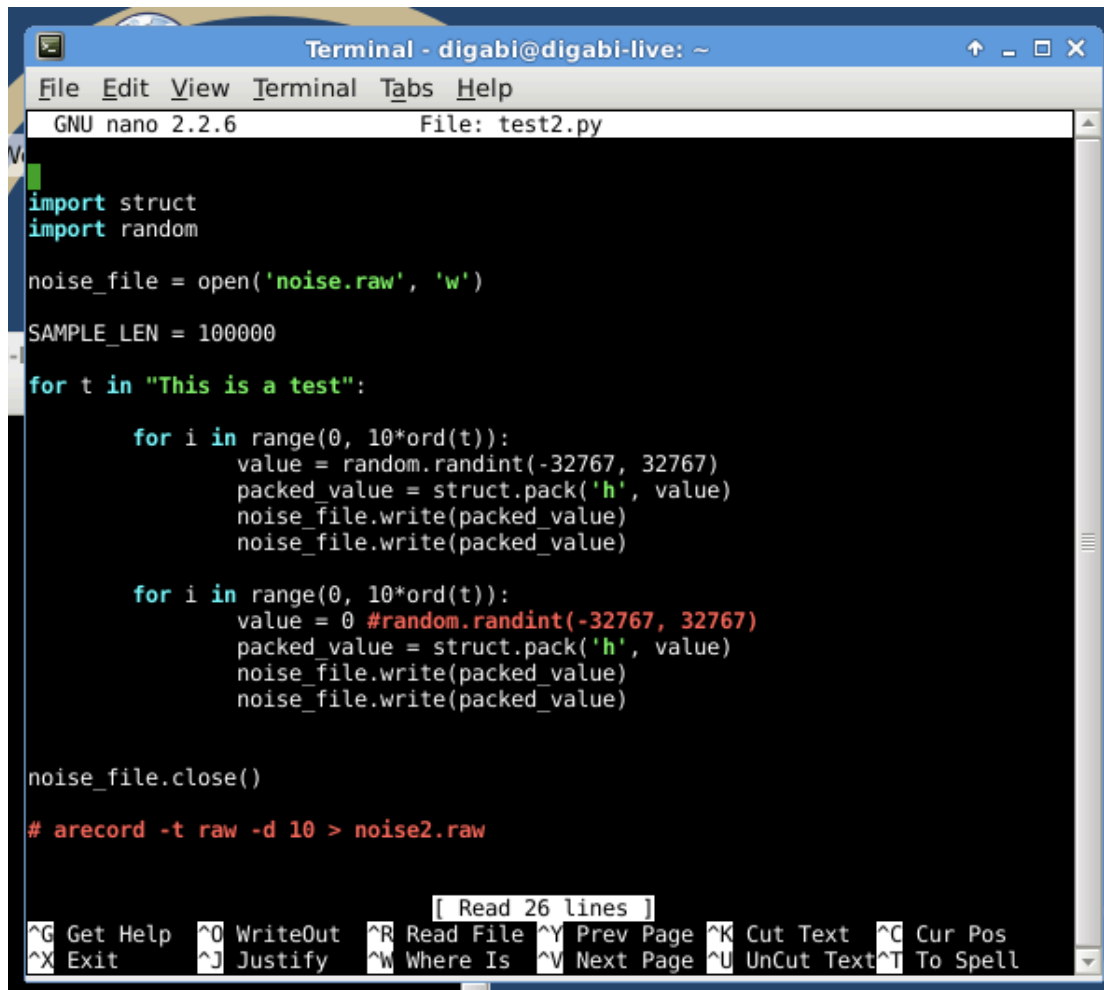


```
Terminal - digabi@digabi-live: ~
File Edit View Terminal Tabs Help
.audacity-data/ .dbus/ .ICEauthority .profile
.bash logout Desktop/ .local/ test2.py
.bashrc .dmrc .mozilla/ test.py
.cache/ .gconf/ noise2.raw .Xauthority
.config/ .gstreamer-0.10/ noise.raw .xsession-errors
digabi@digabi-live:~$ nano test2.py
digabi@digabi-live:~$ ls
Desktop noise2.raw noise.raw test2.py test.py
digabi@digabi-live:~$ nano test3.py
digabi@digabi-live:~$
digabi@digabi-live:~$
digabi@digabi-live:~$ aplay noise2.raw
Playing raw data 'noise2.raw' : Unsigned 8 bit, Rate 8000 Hz, Mono
^CAborted by signal Interrupt...
aplay: pcm write:1939: write error: Interrupted system call
digabi@digabi-live:~$ aplay noise.raw
Playing raw data 'noise.raw' : Unsigned 8 bit, Rate 8000 Hz, Mono
^CAborted by signal Interrupt...
digabi@digabi-live:~$
digabi@digabi-live:~$
digabi@digabi-live:~$
digabi@digabi-live:~$ aplay noise.raw
Playing raw data 'noise.raw' : Unsigned 8 bit, Rate 8000 Hz, Mono
digabi@digabi-live:~$
```

Kuva 1: Terminaali-ikkunassa *noise.raw*-tiedosto sovitetaan äänikortissa.

Viestien luominen

Kuva 2 esittää yksinkertaisen Python-ohjelman viestien luomiseen, joka voidaan ajaa Digabi-ympäristössä. Siinä “This is a test” –lause koodataan luvuksi (int) kirjain kirjaimelta kohdassa $10 * \text{ord}(t)$, missä t on yksi kirjain. Sisemmät for-loopit luovat lukua vastaavan jakson, jossa on sekä kohina että hiljainen osuus. Lauseen koodaaminen tuottaa pätkittäistä kohinaa sisältävän audio-raidan, jonka jaksojen pituuksista voidaan määrittää koodatut kirjaimet yksikäsitteisesti.


```
Terminal - digabi@digabi-live: ~
File Edit View Terminal Tabs Help
GNU nano 2.2.6 File: test2.py
import struct
import random

noise_file = open('noise.raw', 'w')

SAMPLE_LEN = 100000

for t in "This is a test":

    for i in range(0, 10*ord(t)):
        value = random.randint(-32767, 32767)
        packed_value = struct.pack('h', value)
        noise_file.write(packed_value)
        noise_file.write(packed_value)

    for i in range(0, 10*ord(t)):
        value = 0 #random.randint(-32767, 32767)
        packed_value = struct.pack('h', value)
        noise_file.write(packed_value)
        noise_file.write(packed_value)

noise_file.close()

# arecord -t raw -d 10 > noise2.raw

[ Read 26 lines ]
^G Get Help ^O WriteOut ^R Read File ^Y Prev Page ^K Cut Text ^C Cur Pos
^X Exit ^J Justify ^W Where Is ^V Next Page ^U UnCut Text ^T To Spell
```

Kuva 2: Ruutukaappaus havainnollistaa *noise.raw*-tiedoston luomisen Digabi Nano-editorissa.

Viestien vastaanottaminen

Viestejä vastaanotetaan komennolla

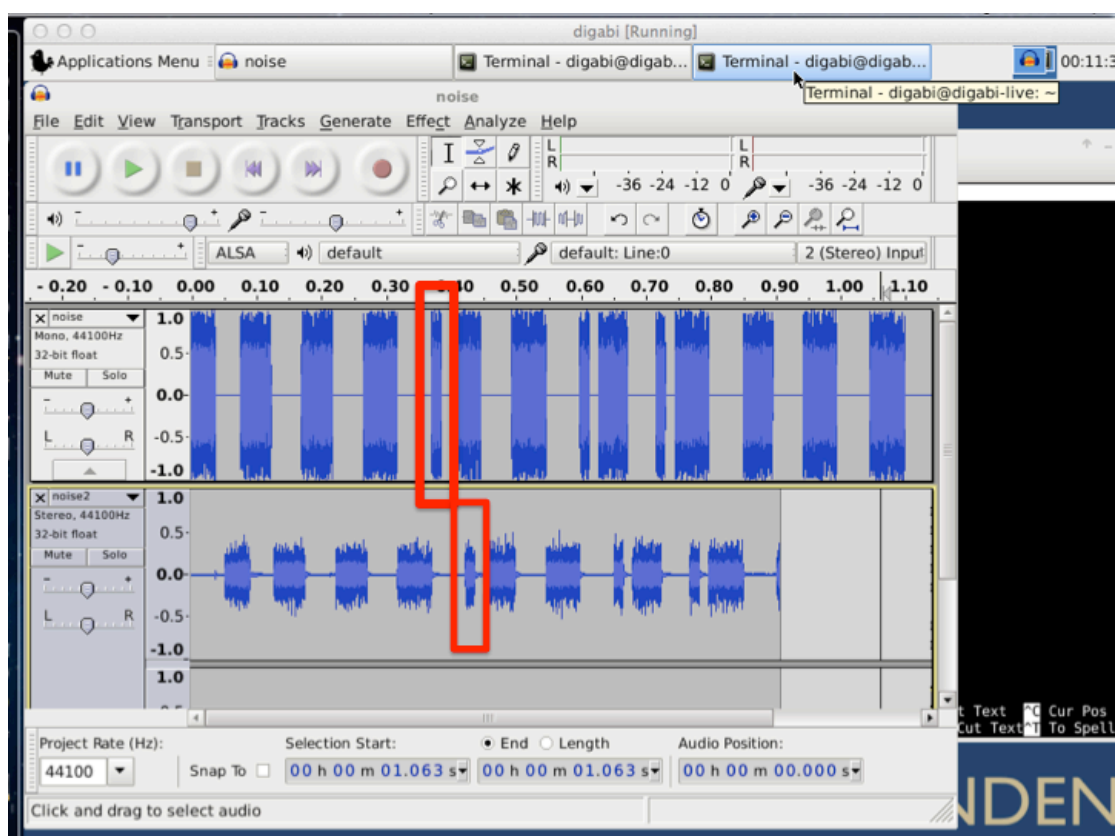
```
arecord -t raw -d 10 > noise2.raw
```

joka tallentaa tiedoston raw-muodossa. Parametri *-d 10* on äänityksen kesto ja *noise2.raw* on tiedoston nimi. Komento tallentaa tietokoneen mikrofonin tulevan äänen tiedostoon.

Komennon saa myös tulostamaan äänen standard out:iin, jolloin Pythonin subprocess-komennolla mikrofonia voidaan tarkkailla reaaliaikaisesti.

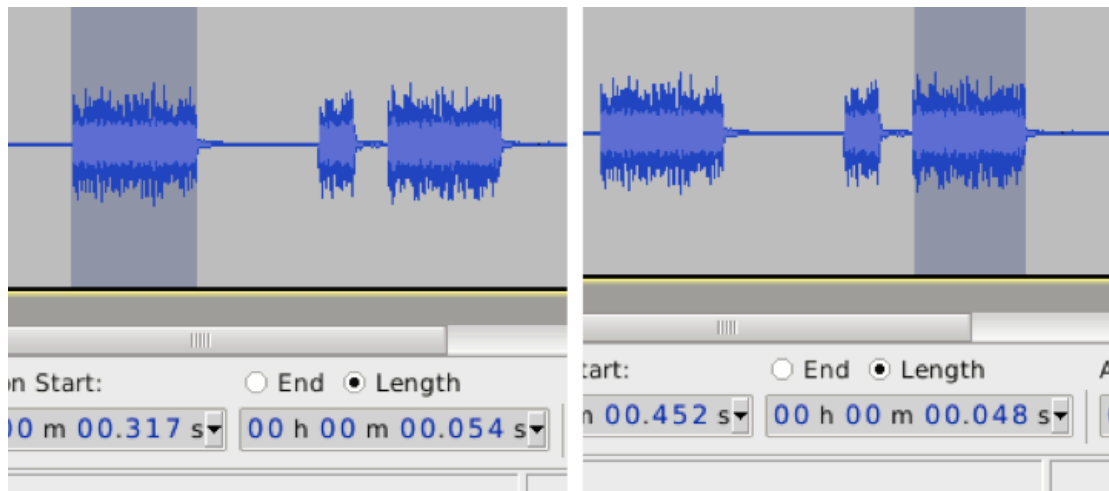
Viestien purkaminen

Viestien purkaminen tehdään periaatteessa samalla tavalla kuin niiden luominen. Pythonin struct-moduuli sisältää unpack-funktion, jolla binääridatasta saadaan floateja. Kuvat 3 ja 4 esittävät ruutukaappauksia Digabin Audacity-ohjelmasta. Kuvista selviää viestien purun periaate. Kuvassa 3 (ylempi sininen murtoviiva) on lähetetty tiedosto *noise.raw*. Sen alla on vastaanotettu tiedosto. Punaiset neliöt osoittavat esimerkin toisiaan vastaavista purskeista. Vastaanotettu viesti voidaan purkaa tarkastelemalla purskeiden pituutta.

Kuva 3: Kuvakaappaus Audacity-ohjelmasta esittää lähetetyn signaalin (ylempi) ja vastaanotetun signaalin (alempi). Punainen neliö sisältää välilyönnin ennen sanaa "is" lauseessa "This is a test."

Kuvassa 4 vasemmalla mitataan "S"-kirjaimen pituudeksi 54 ms. Oikealla "I"-kirjaimen pituudeksi on saatu 48 ms. Käyttämällä mittaamiseen ohjelmointikieltä kirjainten erottelutarkkuutta voidaan parantaa alle millisekuntiin. Toinen tapa parantaa erottelutarkkuutta on venyttää pulsseja viestiä luotaessa. Esimerkiksi kuvan 2 koodissa $10 * \text{ord}(t)$ korvataan komennolla $100 * \text{ord}(t)$.

Kuva 4: Purskeiden pituus voidaan mitata nauhoitetusta signaalista Audacity-ohjelmalla. "S"-kirjaimen pituudeksi on mitattu 54 ms (vasemmalla) ja "I"-kirjaimelle 48 ms.

Häirintä

Kokelas voi luoda kuuloalueen reunalla olevaa korkea- tai matalataajuuista ääntä muuttamalla kohinan halutulle taajuudelle esimerkiksi Pythonin *sin*- tai *cos*-funktion avulla. Näin hän voi häiritä naapureita ja signaalin paikantaminen on vaikeaa.

Estäminen

Tässä dokumentissa esitetyn kommunikoinnin voi estää poistamalla kaikki käyttäjän oikeudet */dev*- ja */proc*-kansioista. Toisin sanoen, käyttäjällä ei saa olla oikeuksia lisälaitteisiin tai sarjaportteihin. Tämä estää myös vaihtoehtoiset vilkkuva ruutu-videokamera, ir-lähetin-vastaanotin, sarjaportti, yms viritykset. Lisäksi terminaalin (myös *alt+ctrl+fl*), ohjelmointikielten (Python, shell script, awk, yms.) ja tekstieditorien (vi, nano, gedit, ...) poistaminen tekee koodaamisesta erittäin vaikeaa.

Häirinnän estäminen on helppoa: poistetaan kaikki audiokomennot ja varmuuden vuoksi myös kaikki ruudun valoisuutta säätelevät komennot.

Yhteenveto

Tässä dokumentissa on esitetty periaate, jolla kokelaat voivat keskustella keskenään ja häiritä toisia kokelaita. Esitettyä kommunikointitapaa voidaan muokata hienostuneemmaksi esimerkiksi seuraavin muutoksien:

1. Kantoaalto kuuloalueen ulkopuolelle
2. Napinpainalluksen nauhoittaminen kantaalloksi
3. Automaattinen salauksen purku (*subprocess(arecord)* -> algoritmi -> kirjain) joka pyörii koko ajan taustaprosessina

Nämä muutokset pienentävät kiinnijäämisen riskiä. Internetistä voi ostaa 10 eurolla radiotaajuudella toimivia lähetin-vastaanotinpareja. Jos omat läppärit ovat sallittuja, kokelas voi helposti kolvata laitteen pc-speakeriin ja mikrofoniin. Kommunikointi on aina periaattessa mahdollista, jos ohjelmallinen pääsy I/O-laitteisiin sallitaan.